רשת חינוך חב"ד
אגף לימודי קודש

למורה

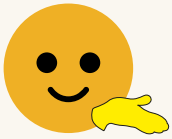
לומדים בשבילים של הלכה

כרטיס לצפיה ממוקדת "מלאכת טוחן"

מקור: הלכות והליכות – הלכות שבת פרק י"ב הלכה ב'

צעד ראשון – משלימים "סרגל דין"

עיינו בהלכה ב' – בדברי אדמו"ר הזקן, שמציג את הדעות השונות בעניין חיתוך ירקות בשבת, והשלימו את המקרים ב"סרגל הדין" המותאם לכך. ניתן להיעזר במקרים שמתחת ל"סרגל":

המקרה	לחתוך את הירק לחתיכות גדולות קצת כדי לאכול לאלתר	לחתוך את הירק דק דק כדי לאכול לאלתר	לחתוך את הירק דק דק ולהניח לאחר זמן
הדין			
	מותר לדברי הכול	מותר לכתחילה, ויש מפקפקים בזה ורבים נהגו כך אך צריכים להיזהר להתחיל רק לאחר התפילה	**אסור** - חייב

צעד שני – מסכמים את התנאים לחיתוך ירקות:

עפ"י הלכות א' ו- ב' ניתן לסכם את התנאים לחיתוך ירקות על מרכיביו השונים – השלימו:

המרכיב	התנאי
הכלי	**לא בכלי המיוחד**
הזמן	**לאלתר – סמוך לסעודה**
גודל החתיכות	**קצת יותר מהגודל הרגיל, ויש נוהגים דק דק רק לאחר התפילה**

המשך הכרטיס בדף נוסף >>

כרטיס לצפיה ממוקדת "מלאכת טוחן"

מקור: הלכות והליכות – הלכות שבת פרק י"ב הלכה ב'

צעד שלישי - מחדדים מושג:

אחד התנאים המשמעותיים בחיתוך ירקות בשבת הוא, שיעשה: "כדי לאכול **לאלתר**".

פירוש המושג "**לאלתר**" הוא: מייד, בסמוך, בלי עיכוב. הוא נוצר מהביטוי בארמית "על אתר" - ממש כמו 'על המקום' בעברית המדוברת בזמננו (המילה 'אתר' – גם בשפתנו משמשת כ'מקום', וכאן גם בהקשר של זמן - מייד, גם המילה "סמוך").

(בספר המושג צבוע באדום, כי השימוש העיקרי שלו הוא בתחום הלכות שבת, אך כאן צבענו אותו בכחול – כמושג בסיס, כדי שנראה את השימוש הכללי שלו.)

1. למדנו ש"הקידוש צריך להיות במקום סעודה" (אף כאן למילה מקום גם משמעות של זמן וגם של מקום – זוכרים?) אם נרצה להסביר זאת באמצעות המושג '**לאלתר**', נוכל לכתוב:

לאחר הקידוש צריך _____.

למורי כיתות ד'-ו' - זו שאלה ברמת חשיבה גבוהה, הפעילו שק"ד אם ולמי להציע לענות עליה.

2. לפניכם קטע מהתלמוד הירושלמי (מסכת ברכות) שדן בנושא ברכות התורה, שאנחנו אומרים בברכות השחר:

"השכים לשנות (ללמוד תורה) קודם קריאת שמע, צריך לברך (ברכות התורה), לאחר קריאת שמע אינו צריך לברך... והוא ששנה **על אתר**."

נסו להסביר את הדברים בלשונכם.

לשוחרי הידע: התוכלו להתבונן ולחשוב, אילו מילים בברכות קריאת שמע מתייחסות ללימוד תורה, ולכן לדעה הזו המובאת בתלמוד הירושלמי הן פוטרות מברכת התורה במצבים מסויימים?